rmlet ; विहितविशदबिसकिसलयवलीवलि परिमिह तव रतिकलया Gît. 3. 22 ; Me. 2, 60; R. 13. . -2 A ring, coil ; S. 1. 33, 7. The zone or girdle of a d woman. -4 A circle, circumference (oft. at the end of comp.); भ्रांतभूवलयः Dk. ; वेलावप्रवलयां (उर्वीं) R. 1. 30; दिग्वलय Si. 9. 8.-4 An enclosure, a bower; as in लतावलयमंडप. -यः 1 A fence, hedge. -2 A branch. -3 A sore throat. (वलयीकृ 'to form into a bracelet ;' Ku. 5. 66; वलयीभू 'to serve as a bracelet or girdle').

वलयित a. 1 Surrounded, encircled, enclosed ; Bh. 3. 26 ; U. 4. 30. -2 Whirling round. -3 Curling ; Mâl. 5. 6.

वलाक See बलाक.

वलाकिन् See बलाकिन्.

वलासकः 1 The cuckoo. -2 A frog.

वलाहक See बलाहक.

वलिः-ली f. (Also written बलिः-ली) 1 A fold or wrinkle (on the skin) ; वलिभिर्मुखमाक्रांतम्. -2 A fold of skin on the upper part of the belly (especially of females, regarded as a mark of beauty) ; मध्येन सा वेदिविलग्नमध्या वलित्रयं चारु बभार बाला Ku. 1. 39. -3 The ridge of a thatched roof. -4 A line made on the body with fragrant unguents. -Comp. -भृत् a. curled, having curls (as hair) ; कुसुमोत्खचितान् वलीभूतश्चलयत् भृंगरुचस्तवालकान् R. 8. 53. -मुखः,-वदनः a monkey ; Mâl. 9. 31.

वलिकः-कं The edge of a thatched roof.

वलिन, वलिभ a. [वलि-न भ वा] Wrinkled, shriveled, contracted into wrinkles, flaccid ; Si. 6. 13.

वलिमत् a. Wrinkled.

वलिर a. Squint-eyed, squinting, oggling.

वलिश -शी A fish-hook.

वलीकं The edge of a thatched roof ; Si. 3. 53.

वलूकः A kind of bird. -कं The root of lotus.

वलूल a. Strong, robust, powerful.

वल्क् 10 U. (वल्कयति-ते) To speak.

वल्कः-ल्कं [वल् संवरणे क, कस्य नेत्वं] 1 The bark of a tree ; स वल्कवासांसि तवाधुना हरन् करोति मन्युं न कथं धनंजयः Ki. 1. 35; R. 8. 11; Bk. 10. 1. -2 The scales of a fish. -3 A part, fragment (खंड). -Comp. -तरुः a kind of tree. -द्रुः the birch tree. -लोध्रः a variety of the Lodhra.

वल्कवत् a. A fish (having scales).

वल्कलः-लं [वल्-कलन् कस्य नेत्वं] 1 The bark of a tree. -2 A garment made of bark, bark-garment; इयमधिकमनोज्ञा वल्कलेनापि तन्वी S. 1. 20, 19. R. 12. 8; Ku. 5. 8 ; हेमवल्कलाः 6. 6 ' wearing golden bark-dresses'; (cf. चीरपरिग्रहाः in Ku. 6. 93). -Comp. -संवीत a. clad in bark.

वल्किलः A thorn.

वल्कुटं Bark, rind.

वल्गु 1 U. (वल्गति-ते, वल्गित) 1 To go, move, shake; Si. 12. 20. -2 To leap, bounce, bound, go by leaps, gallop (fig. also); वल्गु वल्गंति सूक्तयः Pt. 1. 62. -3 To dance, prance; हरिं हेमविभूषणाश्च तुरगा वल्गंति यद्वर्पिताः Bh. 3. 148, 2. 125; Si. 18. 53. -4 To be pleased ; Bk. 13. 28. -5 To eat ; निर्जिताखिलमहार्णवौषधिस्यंदसारमसृते ववल्गिरे Si. 14. 29. -6 To swagger, vaunt; विद्यासद्मविनिर्गलत्कणमुषो वल्गंति चेत्पामराः Bv.1.72.

वल्गनं Leaping, jumping, galloping; R. 9. 51.

वल्गा A bridle, rein; व्यालानेव गृह्यते हस्ती वाजी वल्गासु गृह्यते Mk. 1. 50.

वल्गित p. p. 1 Jumped, bounded, leaped &c. -2 Moved, made to dance; Kâv. 2. 73 -तं 1 A gallop, one of the paces of a horse. -2 Swaggering, boasting, vaunt; निमित्तादराद्वेषोर्धानुष्कस्येव वल्गितं Si.2. 27.

वल्गु a. [वल् संवरणे उ गुक् च Tv.] 1 Lovely, beautiful, handsome, attractive; R. 5. 68, Si. 5. 29; Ki. 18. 11. -2 Sweet; Bv. 2. 136. -3 Precious. -adv. Beautifully, splendidly; Pt. 1. 62. -ग्वुः A goat. -Comp. -पत्रः a kind of wild pulse.

वल्गुक a. Handsome, lovely, beautiful. -कं 1 Sandal. -2 Price. -3 A wood.

वल्गुलः The flying fox.

वल्गुलिका 1 A cock roach. -2 A chest.

वल्गूयति Den. P. 1 To be handsome. -2 To be mild or gentle. -3 Ved. To praise, honour.

वल्भ् 1 A. (वल्भते) To eat, devour.

वल्भनं 1 Eating. -2 Food.

वल्मिक, वल्मिकि m.,n. See वल्मीक.

वल्मी An ant. -Comp. -कूटं an ant-hill.

वल्मीकः-कं [वल्-ईक मुट् च Un. 4. 25] An ant-hill, a hillock thrown up by white ants, moles &c. ; धर्मे शनैः संचिनुयाद्वल्मीकमिव पुत्तिकाः Subhâsh.; Me.15; S. 7.11. -कः 1 Swelling of certain parts of the body, elephantiasis. -2 The poet Vâlmîki. -Comp. -गीर्वं a kind of antimony (used as collyrium).

वल्यू (व्यु) ल् 1P.(वल्यु-व्यू-लयति) 1 To cut off. -2 To purify.

वल्ल् 1 A. (वल्लते) 1 To cover. -2 To be covered. -3 To go, move.

वल्लः [वल्-घञ्] 1 Covering. -2 A weight of three *Gunjâs*. -3 Another weight of one *Gunjâ* and a half; or of two *Gunjâs* (in medicine). -4 Prohibiting. -5 Winnowing corn. -6 A *Mâsha* of silver.

वल्लकी [वल्ल् कुन् गौरा० ङीष्] The (Indian) lute; अजस्रमास्फालितवल्लकीगुणक्षतोज्ज्वलांगुष्ठनखांशुभिन्नया Si.1. 9, 4. 57; Rs. 1. 8; R. 8. 41, 19. 13.

वल्लभ a. [वल्-अभच् Un. 3.125] 1 Beloved, desired, dear. -2 Supreme. -भः 1 A lover, husband, (खेदः) स्वयि विलसति तुल्यं वल्लभालोकनेन Mâl. 3.8; Si.11.33. -2 A favourite; Pt.1.53. -3 A superintendent, an overseer. -4 A chief herdsman. -6 A good horse (one with auspicious marks). -भा A beloved female, mistress, wife ; बहुवल्लभा राजानः श्रूयंते S. 3; Mu. 3. 9. -Comp. -आचार्यः N. of the celebrated founder of a Vaishnava sect. -पालः a groom.

वल्लभायितं A mode of sexual enjoyment; cf. पुरुषायित.

वल्लरं [वल्-अरन्] 1 Aloe-wood. -2 A bower. -3 A thicket (गहन). -4 A branching foot-stalk.

वल्लरिः-री f. [वल्-अरि वा ङीप्] 1 A creeping plant; अनपायिनि संश्रयद्रुमे गजभग्ने पतनाय वल्लरी Ku. 4. 31; तमोवल्लरी Mâl. 5. 7. -2 A branching foot-stalk.

वल्लवः (वी f.) See गोपाल; Si. 12. 39.

वल्लिः f. [वल्-इन्] 1 A creeper,